

अजम्भ *a* [नास्ति जम्भो दन्तो यस्य] Toothless. —**भः** 1 A frog. —**2** The sun. —**3** Toothless state (of a child.)

अजय *a*. [नास्ति परैर्जयो यस्य] Invincible, unsurpassed unconquerable. —**यः** [न. त.] A defeat; सुखदुःखे समे कृत्वा लाभालाभौ जयाजयौ Bg. 2. 38. —**2** N. of Agni (अजेन छागेन याति; या-क); or of Viṣṇu (according to some); of a lexicographer. —**या** [नास्ति जयो मादकत्वेन अस्याम्] 1 Hemp or भाङ्ग. —**2** N. of a friend of Durgā —**3** Māyā or illusion.

अजय्य *a* [न. त.] Invincible; सख्युस्ते स किल शतक्रतो-रजय्यः Ś. 6. 30. राज्ञामजय्यः R. 18. 8. —**2** Not proper to be win at play; ^०यं जिगाय तान्, Bopadeva.

अजर *a*. [न. ब.] 1 Not subject to old age or decay; ever young अजरं वृद्धत्वम् K. 103; cf. वृद्धत्वं जरया विना R. 1. 23 —**2** Undecaying, imperishable; पुराणमजरं विदुः R. 10. 19; अनन्तमजरं ब्रह्म Bh. 3. 69, H. Pr. 3, Pt. 1. 151, Ms. 2. 146. —**रः** 1 A god (who is not subject to old age). अजरामरवत्प्राज्ञो विद्यामर्थं च चिन्तयेत् H. —**2** N. of a plant वृद्धदारक or जीर्णफंजी (Mar. काळी वरधारा). (^०रा also). —**Comp.** —**दुम्**: The name of Kalpavrikṣa. Śāhendra. 2. 103. —**रा** 1 N. of a plant गृहकन्या or घृतकुमारा Also Perfoliate. (Mar. कोरफड). —**2** A house-lizard (गोधालिका). —**रम्** [जीयते क्षीयते जृ-अच्] The Supreme Spirit.

अजरकः (कम्) Indigestion.

अजर्य *a*. [न जीर्यति; ज कर्तरि यत् P. III 1. 105.] 1 Not digestible. —**2** Not decaying, imperishable, everlasting perpetual. तेन संगतमार्येण रामाजर्यं कुरु द्रुतम् । Bk. 6. 53. —**र्यम्** (with संगतम् expressed or understood) Friendship; मृगैरजर्यं जरसोपदिष्टम् R. 18. 7.

अजरत्-रयु-रस *a*. Ved. Not old. अजरयू अयातम् Rv. 1. 116. 20.

अजवस् *a* [जु-अधुन्] Not quick, inactive.

अजस्तुन्दम् [अजस्य इव तुन्दम् अस्य सुद् निपातोऽयम्] N. of a town, P. VI. 1. 155.

अजस्र *a*. [न जस्-र P. III. 2. 167; जसिर्नञ्पूर्वः क्रिया-सातये वर्तते Sk.] Not ceasing, constant, perpetual; ^०दीक्षाप्रयत्नस्य R. 3. 44. —**स्रम्** *ind.* Ever, constantly, perpetually; वृथैव संकल्पशतैरजस्रम् Ś. 3. 5. तच्च धूनोत्यजस्रम् U. 4. 26. अजस्रमास्फालित... । Śi. 1. 9.

अजहत्स्वार्था [न जहत् स्वार्थोऽत्र, हा-शतृ न. ब.] A kind of लक्षणा, in which the primary or original sense of a word (which is used elliptically) does not disappear; as कुन्ताः प्रविशन्ति = कुन्तधारिणः पुरुषाः; श्वेतो धावति = श्वेतवर्णोऽश्वो धावति; also called उपादानलक्षणा q. v.; स्वसिद्धये पराक्षेपः; कुन्ताः प्रविशन्ति, यद्ययः प्रविशन्ति इत्यादौ कुन्तादिभिरात्मनः प्रवेशसिद्धयर्थं स्वसंयोगिनः पुरुषा आक्षिप्यन्ते K.P.2. Adhyātma Rām. 7. 5. 27.

अजहत्स्वार्थवृत्ति *a*. Functioning without entirely surrendering one's own connotation: उत्पलशद्वसंनिधाने तदपेक्षा नीलशब्दस्तेनैकवाक्यतामभ्युपगच्छन्नजहत्स्वार्थवृत्तिरुत्पलविशेषाभिधानपर उच्चार्यमाणः सम्बन्धमभ्युपैति । ŚB. on MS. 3. 1. 12.

अजहल्लिङ्गम् [न जहत् लिङ्गं यं; हा-शतृ] A noun which does not change its original gender, even when used like an adjective; e. g. वेदः or श्रुतिः प्रमाणम् (not प्रमाणः or ^०णा).

अजहा [न जहाति शूकान् हा-श.] N. of a plant, cowage, Carpopogon Pruriens. (Mar. कुहिली).

अजागर *a*. [न. ब.] Not wakeful, not requiring keeping up. —**रः** [जागरयतीति जागरः न जागरो यस्मात्] A plant, Verbesina Prostrata (भृङ्गराजवृक्ष) (सेवनेन निद्राराहित्यकारकः, यदपेक्षया अन्यस्मिन् जागरणकर्तृत्वं नास्ति.) (Mar. माका).

अजाजिः-जी *f*. [अजेन छागेन वीयते गन्धोक्तत्वात् त्यज्यते, अज्-इन् वीभावभावः] Cumin seed (श्वेतजीरक); कृष्णजीरक Nigella Indica; (Mar. काळें, पांढरें जिरें). काकोदुम्बरिका Ficus Oppositifolia. (Mar. घेडउंबर). कृष्णाजाजी विडश्वैव शीतपाकी तथैव च Mb. 13. 91. 40.

अजात [न. त.] Unborn; अजातमृतमूर्खेभ्यो मृताजातौ सुतौ वरम् Pt. 1; not yet born, produced, or fully developed; ^०ककुद्, ^०पक्ष &c. —**Comp.** —**अरिः, -शत्रु** *a*. [न जातः शत्रुः अस्य; जातस्य जन्तुमात्रस्य न शत्रुः] having no enemy or adversary, not an enemy of any one. (—**रिः-शत्रुः**) epithet of Yudhiṣṭhira; इन्त जातमजातारैः प्रथमेन त्वयारिणा Śi. 2. 802; न द्वेक्षि यज्जनमतस्त्वमजातशत्रुः Ve. 3. 15; also of Śiva and various other persons. —**ककुत्-द** *m.* (ब.) a young bull whose hump is not yet fully developed, P. V. 4. 146. —**दन्त** *a*. [न जाता दन्ता यस्य यस्मिन् वयसि वा] one without teeth, or (a state) in which one has got no teeth. —**पक्ष** *a*. having undeveloped or unfledged wings. —**व्यञ्जन** *a*. having no distinctive marks or features (as a beard.) —**व्यवहारः** a minor (who has not attained his majority).

अजाति *a*. [न. त.] 1 Having no caste, race &c. —**2** Eternal, not produced. —**तिः** *f*. Non-production.

अजादिः a gaṇa of pāṇini (IV. 1. 4.).

अजानिः [नास्ति जाया यस्य] Without a wife; a widower.

अजानिक *a*. [अजेन तद्विक्रयपालनादिना आनो जीवनम् अस्त्यस्य; ठन् Tv.] A goat-herd.

अजानेय *a*. Of high breed, powerful, fearless, undaunted (as a horse). —**यः** A horse of high breed. See आजानेय.

अजापकम् N. of a sort of medicinal preparation of ghee (used as a remedy against cough, asthma, consumption &c.) (अजादुग्धादिभ्यो जातम्).

अजामि *a*. Ved. [न. त.] 1 Not of kin or related; यत्र जामयः कृष्णवन्नजामि Rv. 10. 10. 10 (अजामिकर्माणि आतृणाम् अजामियोग्यानि मैथुनसम्बधानि कर्माणि करिष्यन्ति Nir.) —**2** Not parallel or correct.

अजि *a*. [अजति; अज्-इ Un. 4. 139] Going, moving; as पदाजि walking on foot. —**जिः** *f*. [भावे इन्] 1 Motion, going. —**2** Throwing &c.

अजित *a*. Invincible, unconquerable, irresistible, ^०तं पुष्यं...महः U. 5. 27. —**2** Not conquered or won